

Tasa-arvo yhteiskunnassa ja työelämässä

Opettajan tukimateriaali

Tasa-arvo -materiaalia

- Diasarjaan on koottu linkkejä ja Lapin Letkan laatimaa tasa-arvomateriaalia, joita opettaja voi hyödyntää tasa- arvoa käsitellessään.

Tasa-arvolinkkejä:

<http://www.minna.fi/web/guest;jsessionid=6439735804C4200A9C7FC2BB7222E1FC>

<http://www.tasa-arvo.fi/fi>

<http://www.lapinletka.fi/>

<http://www.stm.fi/tasa-arvo>

<http://global.finland.fi/gender/ngo/peruskasitteet.htm>

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

- Ei merkitse samanlaisuuden vaatimusta, vaan sukupuolten eriarvoisuuden kieltämistä.
- Molemmille sukupuolille tasapuoliset oikeudet, mahdollisuudet ja velvollisuudet työssä, koulutuksessa ja kaikessa arkipäivässä.
- Ei stereotyyppisiä odotuksia ja rajoituksia sukupuolen perusteella.
 - Kaikilla on mahdollisuus tehdä sitä, missä ovat hyviä ja mistä ovat kiinnostuneita.
- Ei häirintää ja syrjimättömät toimintatavat.

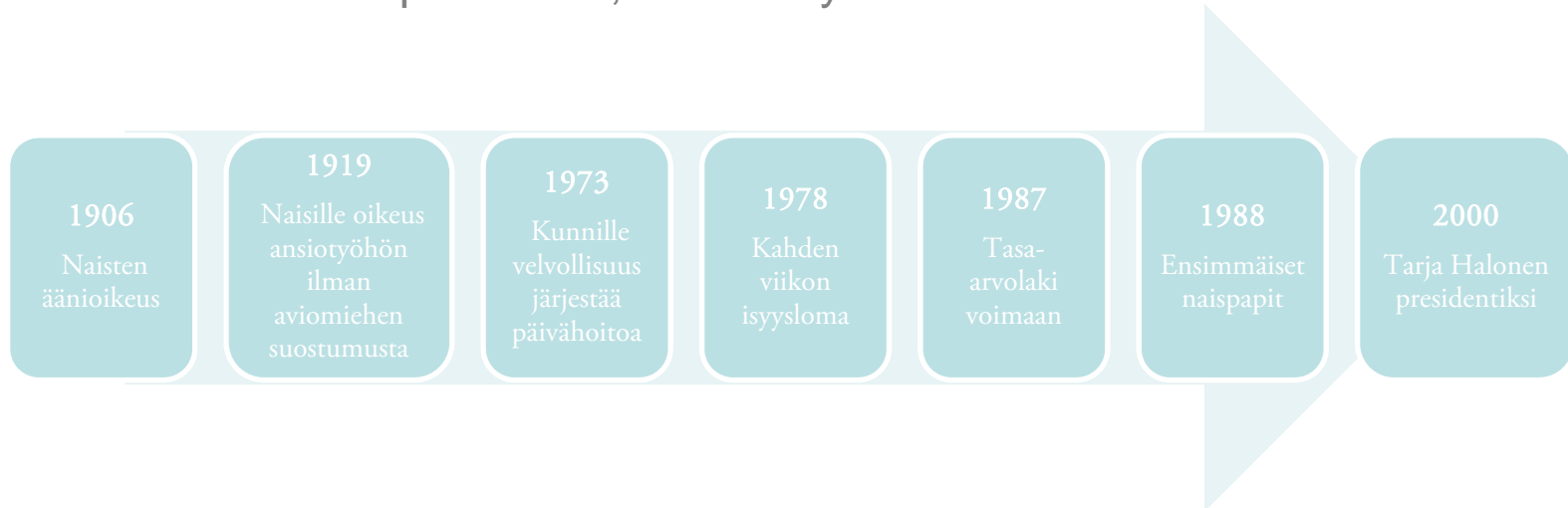
KESKEINEN LAINSÄÄDÄNTÖ

- Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/8.8.1986).
 - Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä, edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä.
 - Laki asettaa konkreettisia velvoitteita tasa-arvon edistämiseksi.
 - Lain toteutumista valvovat tasa-arvovaltuutettu ja tasa-arvolautakunta.
- Perustuslaki (731/11.6.1999).
 - 2 luku Perusoikeudet, 6 § yhdenvertaisuus:
”Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.”

ONKO SUOMI TASA-ARVOINEN?

- Edistystä on tapahtunut eikä muodollisia esteitä tasa-arvon toteutumiselle pitäisi olla, mutta käytännössä tasa-arvo ei aina toteudu.

- Haasteita ovat edelleen muun muassa:
 - Koulutusvalintojen jakautuminen sukupuolen mukaan.
 - Palkkaerojen kaventaminen.
 - Työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen sekä miesten perhevapaiden käytön lisääminen.

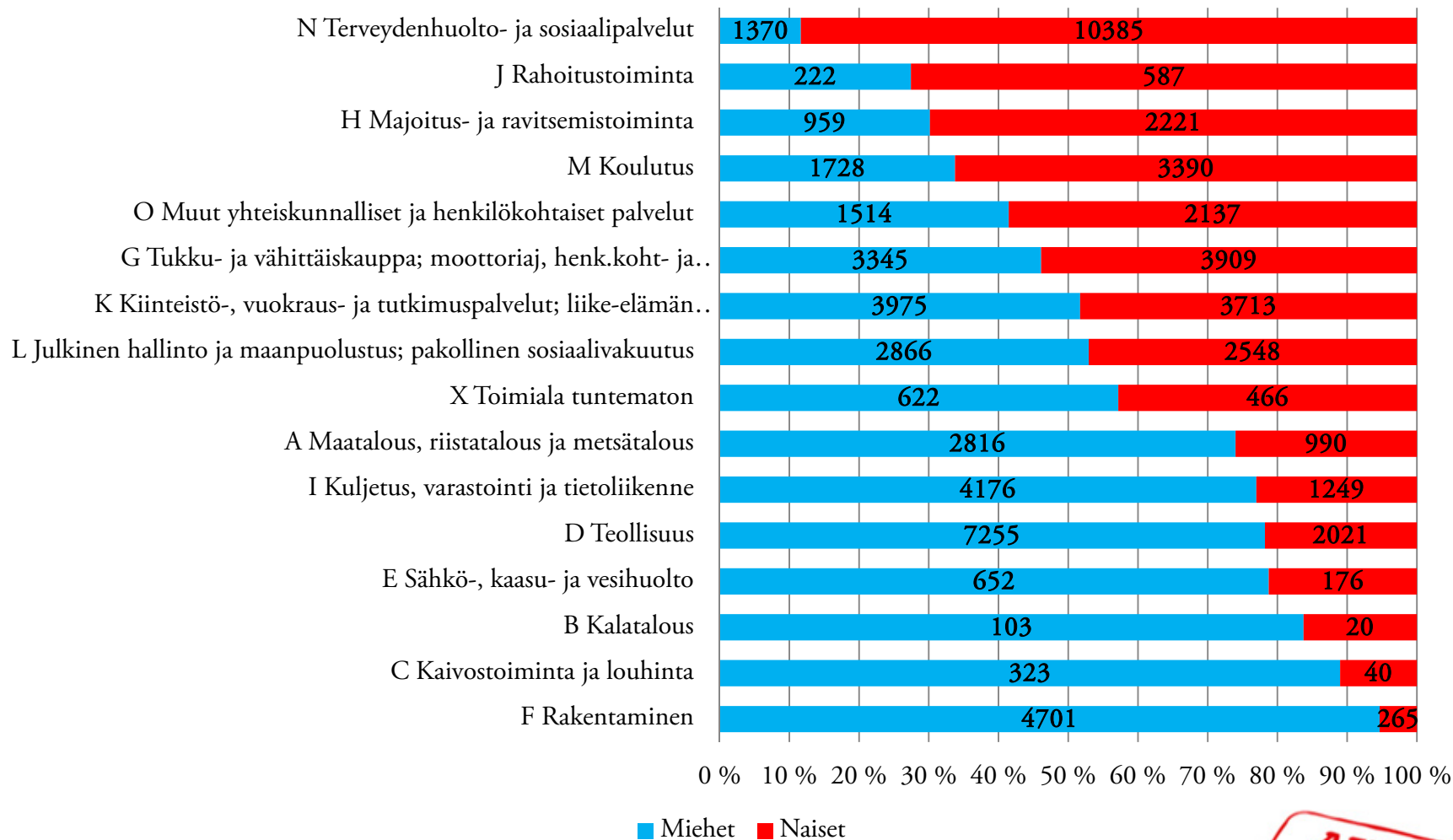
**AIVAN
SAMA
MULLE**

AMMATTIEN JAKAUTUMINEN

- Naiset ja miehet sijoittuvat sukupuolen mukaisesti eri ammatteihin ja tehtäviin työpaikoilla = **horisontaalinen segregatio**.
 - Suomessa ammattien ja koulutusalojen segregatio on EU-maiden korkeimpia.
 - Tekniikan aloilla naisia on viidennes, sosiaali- ja terveysalalla miehiä vain kymmenes.
 - Jakoa tapahtuu myös ammattien sisällä, esim. lähihoitajista miehet suuntautuvat usein ensihoitoon.
- Segregatio pienentynyt 10 vuodessa vähän, 30 vuodessa selvästi.

Toimialojen jakautuminen sukupuolen mukaan Lapissa 2006 (Lähde: Tilastokeskus. Muokannut Lapin Letka)

**AIVAN
SAMA
MULLE**

“NAISJOHTAJA EDELLEEN KUMMAJAINEN”?

**AIVAN
SAMA
MULLE**

MIEHET JOHTOTEHTÄVISSÄ

- Naiset ja miehet sijoittuvat työelämässä hierarkian eri tasoille = **vertikaalinen segregatio**
 - Lapin 21:stä kunnanjohtajasta kaksi on naisia.
 - Yksityisellä puolella naisjohtajien osuus on 26%

(Vallan tasa-arvoa. Naiset ja miehet päätöksenteossa. Tilastokeskus, Helsinki 2009.)
- Kaikissa julkista valtaa käyttävissä valtion ja kuntien toimielimissä tulee olla naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %:a.

MITÄ MERKITYSTÄ TYÖNJAON PURKAMISELLA ON?

Asiaa voi tarkastella esimerkiksi yksilön näkökulmasta, perheen näkökulmasta, koulutuksen näkökulmasta, työelämän näkökulmasta tai suomalaisen yhteiskunnan näkökulmasta.

- Yksilön aidot valinnan mahdollisuudet lisääntyvät koulutuksessa ja työelämässä
- Yksilön osaaminen ja potentiaali saadaan paremmin käyttöön
- Perheen ja työelämän yhteensovittaminen helpottuu
- Työmarkkinoiden tarpeisiin on tarjolla osaavia ja motivoituneita työntekijöitä
- Työskentelytavat kehittyvät ja työilmapiiri paranee
- Palkkaerot kapenevat
- Työpaikkojen julkisuuskuva kohenee
- Sukupuolten tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus lisääntyvät yleisesti yhteiskunnassamme ja kulttuurissamme

Lapin Letka
www.lapinletka.fi

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

